

Základná škola s materskou školou Krajné 173, 916 16 Krajné

Školský vzdelávací program „Poznávajme spolu svet“

Druh školy	štátna
Stupeň vzdelania	predprimárne vzdelanie
Dĺžka dochádzky	niekoľkoročná
Forma výchovy a vzdelávania	celodenná
Vyučovací jazyk	slovenský
Riaditeľ	Mgr. Milan Medveď
Kontakty	riaditel@zskrajne.sk,032/7786107
Zástupca riad. školy pre MŠ	Lenka Bobeková
Zriaďovateľ	Obec Krajné
IČO	36128449
Dátum prerokovania ŠKVP v pedagogickej rade	25.8.2009
Dátum prerokovania ŠKVP v RŠ	28.8.2009
Dátum vydania ŠKVP	31.8.2009

.....
Mgr. Milan Medveď
riaditeľ ZŠ s MŠ

.....
Lenka Bobeková
zástupkyňa ZŠ s MŠ

*Materská škola má dať dieťaťu taký základ,
aby malo po celý život potešenie zo vzdelávania*

1. Ciele výchovy a vzdelávania

Hlavným cieľom predprimárneho vzdelávania je dosiahnuť optimálnu perceptuálno-motorickú, kognitívnu a citovo-sociálnu úroveň ako základ pripravenosti na školské vzdelávanie a na život v spoločnosti. Východiskom je jedinečnosť dieťaťa, aktívne učenie a začleňovanie do skupiny a kolektívu.

Cieľmi predprimárneho vzdelávania sú:

- napĺňať potrebu dieťaťa sociálneho kontaktu s rovesníkmi
- uľahčiť dieťaťu plynulú adaptáciu na zmenené prostredie (na materskú i základnú školu)
- podporiť vzťah dieťaťa k poznávaniu a učeniu hrou,
- rozvíjať cieľavedome, systematicky a v tvorivej atmosfére osobnosť dieťaťa v psychomotorickej, poznávacej, sociálnej, emocionálnej a morálnej oblasti,
- prihliadať na rôzne sociokultúrne a socioekonomické zázemie dieťaťa
- uplatňovať a chrániť práva dieťaťa v spolupráci s rodinou, zriaďovateľom a inými inštitúciami (pri zachovaní etického princípu spolupráce) s rešpektovaním potrieb dieťaťa
- získať dôveru rodičov v individuálnom výchovnom poradenstve a upriamovať ich pozornosť na pozitívne prejavy v správaní sa svojho dieťaťa a v prípade potreby ich nasmerovať na ďalšie odborné poradenstvo s inými odborníkmi (pediater, logopéd, psychológ, atď.).

Predprimárne vzdelávanie pomáha dieťaťu:

- posilňovať úctu k rodičom, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, k materinskému jazyku, k štátnemu jazyku, k a k svojej vlastnej kultúre,
- získať a posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám,
- pripraviť sa na život v slobodnej spoločnosti v duchu porozumenia, znášanlivosti, tolerancie, rovnosti pohlaví a priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami a cirkvami a náboženskými spoločenstvami,
- naučiť sa rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť, pripraviť sa na celoživotné vzdelávanie,
- naučiť sa kooperovať v skupine, kolektíve a preberať na seba primeranú zodpovednosť,
- naučiť sa chrániť svoje zdravie vrátane využitia zdravej výživy a chrániť životné prostredie,
- naučiť sa rešpektovať všeľudské etické hodnoty.

Naplnenie uvedených cieľov predpokladá priaznivú výchovno-vzdelávaciu klímu **s dôrazom na rozvoj tvorivosti pred pamäťovým učením**, v ktorej sa realizuje učenie hrou. Dôležité je pozitívne emocionálne prežívanie dieťaťa.

Materská škola ako výchovno-vzdelávacia inštitúcia sa od rodiny líši tým, že môže okrem iného naplniť a nasýtiť túžbu dieťaťa po kontakte s rovesníkmi. V predškolskej výchove má svoje nezastupiteľné miesto **výchovné spoločenstvo**, ktoré tvorí skupina detí v interakcii s učiteľom v jednej triede.

Výchovné spoločenstvo pri vytvorení **priaznivej sociálno - emocionálnej klímy** významným spôsobom ovplyvňuje **rozdvíjanie pozitívnych osobnostných vlastností** každého **dieťaťa** (utváranie základov emocionálnej gramotnosti, prosociálneho a environmentálneho cítenia a správania, návykov k zdravému spôsobu života, schopnosti sociálnej komunikácie, tvorby medzil'udských vzťahov, atď).

Výchova a vzdelávanie v materskej škole je v súlade so školským zákonom založená na týchto princípoch:

- bezplatnosti vzdelania v materských školách jeden rok pred plnením povinnej školskej dochádzky,
- rovnoprávnosti prístupu k výchove a vzdelávaniu so zohľadnením výchovno-vzdelávacích potrieb jednotlivca a jeho spoluzodpovednosti za svoje vzdelávanie,
- zákazu všetkých foriem diskriminácie a obzvlášť segregácie,
- rovnocennosti a neoddeliteľnosti výchovy a vzdelávania vo výchovno-vzdelávacom procese,
- celoživotného vzdelávania,
- výchovného poradenstva,
- slobodnej voľby vzdelávania s prihliadnutím na očakávania a predpoklady detí a žiakov v súlade s možnosťami výchovno-vzdelávacej sústavy,
- zdokonaľovania procesu výchovy a vzdelávania podľa výsledkov dosiahnutých v oblasti vedy, výskumu a vývoja,
- prípravy na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami a náboženskej tolerancie,
- kontroly a hodnotenia kvality výchovy a vzdelávania a kvality výchovno-vzdelávacej sústavy,
- integrácie výchovno-vzdelávacej sústavy SR do európskeho vzdelávacieho priestoru so zreteľom na vlastné skúsenosti a tradície,
- posilnenia výchovnej stránky výchovno-vzdelávacieho procesu špecifickými výchovnými zamestnaniami zameranými na rozvoj citov a emócií, motivácie a záujmov, socializácie a komunikácie, na sebakontrolu a sebariadenie, na mravné hodnoty a tvorivosť,
- vyváženého rozvoja všetkých stránok osobnosti dieťaťa v školskom vzdelávaní,
- zákazu poskytovania alebo sprístupňovania informácií alebo zneužívania informačných prostriedkov, ktoré by mohli viesť k narušovaniu mravnosti alebo k podnecovaniu k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti, alebo k ďalším formám intolerancie,
- rovnoprávnosti postavenia škôl a školských zariadení bez rozdielu zriaďovateľa,
- rovnocennosti vzdelania získaného v štátnych školách, v školách zriadených štátom uznanou cirkvou alebo náboženskou spoločnosťou a v školách zriadených inou fyzickou osobou alebo právnickou osobou
- zákazu používania všetkých foriem telesných trestov a sankcií vo výchove a vzdelávaní.

2. Ciele Školského vzdelávacieho programu „Poznávajme spolu svet“

Cieľom ŠkVP „Poznávajme spolu svet“ je dosiahnuť u dieťaťa školskú pripravenosť a získať základy pre rozvíjanie schopnosti učiť sa a vzdelávať sa po celý život.

- Budeme podporovať osobnostný rozvoj detí v oblasti sociálno – emocionálnej, intelektuálnej, telesnej, morálnej, estetickej, rozvíjať schopnosti a zručnosti, utvárať predpoklady na ďalšie vzdelávanie a pripravovať na život v spoločnosti v súlade s individuálnymi a vekovými osobitosťami detí.

Cieľom ŠkVP je vychádzať z poznania akceptovateľného výkonu :

- Čo má dieťa vedieť (poznať, naučiť sa , osvojiť si)
- Čo by malo vedieť (poznať, byť schopné urobiť)
- Čo by mohlo vedieť(poznať, byť schopné urobiť)

Chceme podporovať a rozvíjať tieto ciele :

- napĺňať potrebu dieťaťa po sociálnom kontakte s rovesníkmi
- rozvíjať a podporovať schopnosť detí kooperovať v skupine
- rozvíjať a podporovať jedinečnosť detí
- rozvíjať a podporovať sebavedomie a sebaistotu detí
- rozvíjať cieľavedome a systematicky osobnosť a záujmy dieťaťa v psychomotorickej, poznávacej, sociálnej, emocionálnej a morálnej oblasti
- pri skrátenom odpočinku realizovať krúžkovú činnosť - práca s PC a edukačnými programami, oboznamovanie sa s cudzím jazykom
- naučiť dieťa chrániť si svoje zdravie vrátane využitia zdravej výživy a chrániť životné prostredie
- individuálne sa venovať rozvoju všetkých nezrelých psychických funkcií deťom s odkladom povinnej školskej dochádzky; dbať na dobrú prípravu a plynulý prechod do základnej školy v spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradňou

- rozvíjať vyjadrovacie schopnosti detí, individuálne pristupovať k deťom s poruchami výslovnosti v úzkej spolupráci s logopédom
- viesť deti byť vnímavý k tradíciám a kultúrnym hodnotám iných
- realizovať pohybové aktivity pre deti, ponúknuť a vytvoriť priestor rôznym športovým činnostiam so zacielením pre zlepšenie vzťahu k športu a celkového somatického vývinu (športové dni...)
- rozvíjať environmentálne cítenie detí
- v záujme ochrany detí zabezpečovať dodržiavanie „Deklarácie práv dieťaťa a Dohovoru o právach dieťaťa v školských zariadeniach“. Materiál poskytnúť ako metodický materiál aj pre rodičov.

Ciele zamerané na spoluprácu

- spolupracovať s rodinou v záujme zosúladenia výchovného pôsobenia (vzájomné denné informácie, konzultácie, riešenie problémov , triedne a slávnostné rodičovské združenia, výstavy detských prác,) pružne reagovať na pripomienky a návrhy zo strany rodičov a akceptovať ich požiadavky
- pokračovať v dobrej spolupráci a výmene skúseností so základnou školou
- udržať doterajší okruh spolupráce s inými výchovnými činiteľmi logopedická poradňa, CPPPaP

Plnenie vlastných výchovno – vzdelávacích cieľov budeme realizovať edukačnými aktivitami s možnosťou ich ďalšieho dotvárania, štruktúrovania a modifikovania vhodnými formami a metódami výchovy a vzdelávania pre materské školy.

3. Stupeň vzdelania

Predprimárne vzdelanie získa dieťa absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu vzdelávania v materskej škole .

4. Vlastné zameranie školy a charakteristika školy

Keďže vďaka projektu „Elektronizácia a revitalizácia materských škôl 2009“ máme vytvorené vhodné materiálne – technické podmienky naša materská škola sa vo svojom školskom vzdelávacom programe zameriava na rozvoj informačných kompetencií dieťaťa, na ktorý nadväzuje zameranie ZŠ vo svojom ŠKVP.

Obohatíme výchovu a vzdelávanie o ľudové tradície typické pre náš región a budeme podporovať a rozvíjať environmentálne cítenie detí.

Materská škola je súčasťou Základnej školy s materskou školou Krajné, s ktorou tvorí od 1.7.2006 právny subjekt. Poskytuje celodennú výchovu a vzdelávanie deťom spravidla od 3 do 6 rokov a deťom s odloženou školskou dochádzkou. Taktiež poskytuje možnosť aj poldenného predprimárneho vzdelávania. Materská škola je umiestnená v budove ZŠ, kde sú vytvorené dve triedy s príslušnými priestormi (herňa, spálňa, šatňa, umyváreň). Navštevuje ju okolo 40 detí. Stravovanie detí je zabezpečené v spoločnej jedálni.

Pre plnenie cieľa ŠKVP môže materská škola využívať i kvalitne vybavené špeciálne učebne ZŠ, ktoré umožnia realizáciu edukačných aktivít so zameraním na oboznamovanie s IKT, hlavne ako práca s detskými edukačnými softvérmi, ktorých cieľom je nielen zvyšovať počítačovú gramotnosť detí ale i podnecovať a rozvíjať logické a tvorivé myslenie, koncentráciu a vizuomotoriku. Ďalej máme pre svoju činnosť k dispozícii školskú telocvičňu, školskú knižnicu i multifunkčné ihrisko.

5. Profil absolventa

- absolvent predprimárneho vzdelávania získa poznatky a schopnosti, ktoré majú význam vo vzťahu k propedeutike (základom) kultúrnej, čitateľskej, matematickej a prírodovednej gramotnosti.
- absolvent predprimárneho vzdelania je pripravený na vstup do primárneho vzdelávania v základnej škole a na ďalší aktívny život v spoločnosti.

- absolvovaním predprimárneho vzdelávania dieťa dosiahne elementárne základy kľúčových kompetencií s profiláciou na informačné zručnosti detí – pracovať s IKT.

Absolvent našej materskej školy:

- ovláda pohyb s myšou
- pracuje s detskými edukačnými programami
- prejavuje pozitívny vzťah a správne návyky pri používaní výpočtovej techniky.

Pri formovaní elementárnych základov kľúčových kompetencií vezmeme do úvahy vývinové špecifiká predškolského veku.

V materskej škole sa rozvíjajú tieto kompetencie (spôsobilosti):

1. Psychomotorické kompetencie

2. Osobnostné (intrapersonálne) kompetencie

- a) Základy sebauvedomenia
- b) Základy angažovanosti

3. Sociálne (interpersonálne) kompetencie

4. Komunikatívne kompetencie

5. Kognitívne kompetencie

- a) Základy riešenia problémov
- b) Základy kritického myslenia
- c) Základy tvorivého myslenia

6. Učebné kompetencie

7. Informačné kompetencie

Kľúčové kompetencie budeme rozvíjať ako celok v rôznych formách edukácie (hrové aktivity , edukačné činnosti, pobyty vonku, desiata, obed, olovrant, tematické vychádzky, besiedky, vystúpenia, exkurzie a iné)

Psychomotorické kompetencie - dieťa v závere predškolského veku:

- používa v činnosti všetky zmysly,

- ovláda pohybový aparát a telesné funkcie,
- prejavuje túžbu a ochotu pohybovať sa,
- ovláda základné lokomočné pohyby,
- používa osvojené spôsoby pohybových činností v nových, neznámych, problémových situáciách,
- využíva globálnu motoriku prekonávaním prírodných a umelých prekážok,
- prejavuje grafomotorickú gramotnosť,
- správa sa ohľaduplne k svojmu zdraviu a k zdraviu iných,
- prejavuje pozitívne postoje k zdravému životnému štýlu.

Osobnostné kompetencie:

a/ Elementárne základy sebauvedomenia:

- uvedomuje si vlastnú identitu,
- prejavuje v správaní vzťah k sebe a k iným,
- vyjadruje svoje pocity a hodnotí svoj vlastný aktuálny citový stav,
- odhaduje svoje možnosti a spôsobilosti,
- správa sa sebaisto v rôznych situáciách,
- uvedomuje si dôsledky svojho správania vzhľadom na iné osoby.

b/ Elementárne základy angažovanosti:

- presadzuje sa z ohľadom na seba aj druhých,
- obhajuje seba a iných, chorých, osoby so zdravotným znevýhodnením, slabých a bezbranných,
- zaujíma sa o dianie v rodine, v materskej škole a v bezprostrednom okolí.

Sociálne kompetencie:

- pozerá sa na svet aj očami druhých,
- správa sa empaticky k svojmu okoliu,
- správa sa v skupine, kolektíve podľa spoločenských pravidiel a noriem,
- hrá sa a pracuje vo dvojici, v skupine, kolektíve
- plánuje, organizuje a hodnotí činnosť,
- zotrvá v hre a inej činnosti a dokončí ju,
- preberá spoluzodpovednosť za seba i za činnosť skupiny,
- nadväzuje spoločensky prijateľným spôsobom kontakty s druhými a udržiava s nimi harmonické vzťahy,
- rieši konflikty s pomocou dospelých alebo samostatne,
- pomáha druhým s pomocou dospelého, aj samostatne,
- akceptuje a rešpektuje multikultúrne odlišnosti detí a dospelých,

- prejavuje ohľaduplnosť k svojmu prostrediu.

Komunikatívne kompetencie:

- vedie monológ, nadväzuje a vedie dialóg a rozhovor s deťmi i dospelými,
- počúva aktívne a s porozumením myšlienky a informácie z rôznych médií,
- vyjadruje a komunikuje svoje myšlienky, názory,
- reprodukuje oznamy, texty,
- volí primeraný, kreatívny spôsob komunikácie vzhľadom na situáciu,
- komunikuje osvojené poznatky,
- prejavuje predčitateľskú gramotnosť,
- chápe a rozlišuje, že niektorí ľudia sa dorozumievajú aj inými jazykmi.

Kognitívne kompetencie:

a/ Elementárne základy riešenia problémov:

- hľadá a objavuje súvislosti medzi jednotlivými informáciami, objavuje tie, ktoré sú nápomocné pri riešení problému,
- rieši samostatne alebo s pomocou učiteľky problémy v osobnej a spoločenskej rovine,
- rieši jednoduché problémové úlohy,
- uplatňuje v hre a rôznych situáciách matematické myslenie.

b/ Elementárne základy kritického myslenia:

- porovnáva podobnosti a rozdiely predmetov, javov, osôb, atď.,
- odôvodňuje svoje názory, prejavuje postoje, vyslovuje jednoduché úsudky,
- hodnotí spontánne a samostatne vo svojom bezprostrednom okolí, čo sa mu páči/nepáči, čo je správne/nesprávne, čo je dobré/zlé na veciach, osobách, názoroch.

c/ Elementárne základy tvorivého myslenia:

- uplatňuje vlastné predstavy pri riešení problémov,
- nachádza neobvyklé odpovede alebo riešenia,
- objavuje a nachádza funkčnosť vecí, predstáv alebo myšlienok, uvedomuje si ich zmeny,
- objavuje algoritmus riešenia úloh pokusom a omylom alebo podľa zadávaných inštrukcií, odstraňuje prípadnú chybu.

Učebné kompetencie:

- prejavuje zvedavosť a spontánny záujem o spoznávanie nového,
- využíva primerané pojmy, znaky a symboly,
- pozoruje, skúma experimentuje,
- objavuje a hľadá súvislosti medzi vlastnými skúsenosťami a poznatkami,
- aplikuje v hre, rôznych aktivitách a situáciách získané poznatky a skúsenosti,
- kladie otázky a hľadá odpovede, aby porozumelo obklopujúcejmu svetu vecí, javov, dejov a vzťahov,
- učí sa spontánne /vlastnou zvedavosťou/ aj zámerne /pod vedením učiteľa/,
- vyvíja vôľové úsilie v hre a inej činnosti,
- prekonáva prekážky v učení,
- plánuje a organizuje si optimálne prostredie na činnosť,
- prejavuje aktivitu v individuálnom i skupinovom učení,
- hodnotí vlastný výkon, teší sa z vlastných výsledkov, uznáva aj výkon druhých,
- zvláda základy učenia sa na základe osobnej motivácie,
- naučí sa pracovať s hračkami, knihou, učebnými pomôckami,
- sústreďí sa primerane dlhý čas na hru a na zámernú riadenú výchovno-vzdelávaciu činnosť.

Informačné kompetencie

- prejavuje radosť zo samostatne získaných informácií,
- využíva rôzne zdroje získavania a zhromažďovania informácií aj mimo materskú školu /od osôb v okolitom prostredí, z detských kníh, časopisov a encyklopédií, prostredníctvom informačno-komunikačných technológií, z rôznych médií/.

6. Dĺžka dochádzky a formy výchovy a vzdelávania

Predprimárne vzdelávanie uskutočňujeme formou celodenného niekoľkoročného predškolského vzdelávania a v prípade záujmu rodičov poskytujeme aj poldennú formu výchovy a vzdelávania.

Poskytujeme i vzdelávanie posledný rok pred plnením povinnej školskej dochádzky.

7. Učebné osnovy

Hlavnou myšlienkou nášho ŠkVP je:

- podporovať celostný osobnostný rozvoj dieťaťa,
- aktivizovať a motivovať rozvoj psychomotoriky, poznania, emocionality a sociability,
- rozvíjať tvorivosť a predstavy v každodenných aktivitách,
- pomôcť dieťaťu formovať vlastnú jedinečnosť a životné kompetencie (spôsobilosti).

Program rešpektuje:

- rodinu dieťaťa predškolského veku,
- vývinové špecifiká – vývinové zvláštnosti a osobitosti dieťaťa predškolského veku,
- možnosti, predpoklady, schopnosti, zručnosti a vedomosti dieťaťa predškolského veku,
- individuálne potreby, záujmy a postoje dieťaťa predškolského veku,
- prirodzenú aktivitu a experimentovanie dieťaťa,
- špecifiká predškolskej výchovy a vzdelávania,
- vzájomné integrované prepájanie jednotlivých tematických okruhov a vzdelávacích oblastí rozvoja osobnosti dieťaťa,
- činnostný, hrový charakter pedagogického procesu, vykonávaného prostredníctvom hier a výchovno-vzdelávacích činností,
- nutnosť cieľavedomého a systematického pozorovania, diagnostikovania,
- potrebu evalvovania (hodnotenia) pedagogického procesu hodnotenie detí, učiteľov, autoevalváciu materskej školy.

Učebné osnovy sú vypracované v rozsahu stanovenom Štátnym vzdelávacím programom ISCED O – predprimárne vzdelávanie.

Učebné osnovy majú programovú funkciu – určujú rozsah učiva, orientačnú funkciu – môžu sa dopĺňať a upravovať po prehodnotení na pedagogickej rade a normatívnu funkciu – sú záväzné pre všetky pedagogické zamestnankyne.

Prostredníctvom špecifických cieľov v učebných osnovách sa zameriame na celostný rozvoj osobnosti detí v poznaní dieťaťa ako **samého seba, sveta ľudí, prírody, kultúry**.

Vlastné ciele a poslanie výchovy a vzdelávania detí sme rozpracovali v týchto tematických okruhoch - **JA SOM, ĽUDIA, PRÍRODA a KULTÚRA**.

Každý tematický okruh zahŕňa tri vzdelávacie oblasti rozvoja osobnosti dieťaťa, a to perceptuálno – motorickú, kognitívnu a sociálno – emocionálnu.

Vzdelávacie oblasti v sebe zároveň v rôznej miere zahŕňajú podoblasti – pohybovú, zdravotnú, prírodovednú, matematicko-logickú, jazykovú, komunikatívnu, etickú, vlasteneckú, informačnú, umelecko-expresívnu (hudobnú, výtvarnú, literárnu), pracovnú, ako aj prierezové témy – osobnostný a sociálny rozvoj, ochranu života a zdravia, dopravnú výchovu – výchovu k bezpečnosti v cestnej premávke, environmentálnu, mediálnu, multikultúrnu výchovu, výchovu tvorivosti, rozvoja predčitateľskej gramotnosti a gramotnosti vo všeobecnosti, informačno - komunikačné technológie.

V tematickom okruhu „**JA SOM**“:

- budeme rozvíjať osobnostné kompetencie a kognitívne vnímanie života dieťaťa / telesný, duševný, duchovný, sociálny a emocionálny život/,
- pestovať zdravý životný štýl a formovať vzťah detí k vlastnému zdraviu,
- vytvárať vhodné možnosti a príležitosti pre zdraviu prospešné pohybové aktivity a tým predchádzať nesprávnej životospráve / obezita /

V tematickom okruhu „**ĽUDIA**“:

- budeme rozvíjať sociálne skúsenosti a vzťahy ku spoločnosti ľudí
- pripravovať deti na život v spoločnosti v duchu porozumenia, znášanlivosti, tolerancie, priateľstva medzi národnostnými a etnickými skupinami

V tematickom okruhu „**PRÍRODA**“:

- budeme učiť deti chápať prírodu všetkými zmyslami, aby spájali podnety zrakom, sluchom i hmatom do tvaru farieb a línií

- formovať začiatky ekologickej kultúry, vytvárať u detí pohľad na svet prírody a vzťahu k prírode, vytvárať základy svetonázoru a získavať základné vedomosti o zemi a vesmíre
- prehľbovať environmentálne vedomie a cítenie detí na problémy prírody a celej Zeme

V tematickom okruhu „**KULTÚRA**“:

- budeme ovplyvňovať u detí spoločensky žiaduce správanie, postoje a hodnotenie orientácie dieťaťa nielen na časť detstva, ale aj na život v spoločnosti
- rozvíjať vnímanie a uplatňovanie hudobnej, literárnej a výtvarnej kultúry
- vytvárať dobré predpoklady pre duchovný rast dieťaťa a jeho duševnú rovnováhu

Prierezové témy:

Do obsahu výchovy a vzdelávania sú integrované prierezové témy, ktoré sa prelínajú vo všetkých tematických okruhoch (Ja som, Ľudia, Príroda, Kultúra) a vzdelávacích oblastiach (perceptuálna – motorickej, kognitívnej, sociálno - emocionálnej)

- osobnostný a sociálny rozvoj,
- ochrana života a zdravia,
- dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke,
- environmentálna výchova,
- mediálna výchova,
- multikultúrna výchova,
- výchova k tvorivosti,
- informačno-komunikačné technológie

Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová téma osobnostný a sociálny rozvoj napomáha utvárať a rozvíjať základy osobnostnej integrity, prosociálneho cítenia a správania a harmonického spolunažívania s deťmi a s dospelými. **Smeruje k schopnosti plnohodnotne a zodpovedne žiť v neskoršom veku.** Prostredníctvom osobnostného a sociálneho rozvoja dieťa nadobúda osobné a sociálne spôsobilosti a osobnostné

kvality, ktoré pozitívne pôsobia aj na jeho kognitívny rozvoj. V rôznych edukačných aktivitách si deti budú rozvíjať sebaúctu, sebadôveru, sebareflexiu (spoznávanie seba a rozmyšľanie o sebe samom), učiť sa prevziať zodpovednosť za svoje správanie (aj ako prevencia proti agresivite a šikanovaniu) a vychovávať a vzdelávať deti k rešpektovaniu ľudských práv. Učiteľ bude prijímať dieťa také aké je.

Ochrana života a zdravia

Ochrana života a zdravia sa sústreďuje najmä na utváranie pozitívnych postojov k svojmu organizmu, k svojmu zdraviu i k zdraviu iných a zachovania zdravia v bežných i krízových situáciách. Prostredníctvom tejto prierezovej témy sa dieťa učí vnímať svoj stav zdravia i choroby a vyjadriť dospelému pocity z vlastného ochorenia ako aj na elementárnej úrovni pomôcť druhým pri úraze alebo ochorení, napr., privolaním dospelšej osoby. Ďalšou obsahovou náplňou tejto prierezovej témy je utváranie a rozvíjanie návykov správnej hygieny, zdravého životného štýlu, uskutočňovanie pravidelných pohybových aktivít vrátane pohybu vonku a v prírode (počnúc pohybovými hrami, zdravotnými cvikmi až po športové aktivity) atď. Našou snahou je pripraviť dieťa na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Nezastupiteľnou súčasťou je budovanie adekvátnych reakcií detí na situácie ohrozujúce zdravie ako aj upozornenie na možné riziká pri vzniku živelných pohrôm a ekologických havárií. **Potrebné je rozvíjať schopnosť** sebaochrany v simulovaných, života ohrozujúcich situáciách a tým pripraviť dieťa na zvládnutie skutočných okamihov, ktoré môže život priniesť.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

Deti sa už v predškolskom veku stávajú účastníkmi cestnej premávky najčastejšie ako chodci, ako cyklisti, kolobežkári a korčuliari, ale aj ako cestujúci v osobnej i hromadnej doprave. Deti sú zraniteľné, nemajú z vývinového hľadiska ešte dobrý odhad vzdialenosti, preto by ešte nemali prechádzať cez cestu bez sprievodu starších detí alebo dospelých. Práve deti bývajú veľa krát obeťami dopravných nehôd. Negatívom je aj skutočnosť, že niekedy sú svedkami antivýchovy, napr. v situáciách, keď dospelí, ktorí im majú byť vzorom, prechádzajú cez frekventovanú cestu na červenú (príp. k tomu nútia aj deti), alebo ako cyklisti a korčuliari sú bezohľadní atď. **Naším cieľom** je utváranie a následne v praktických situáciách uplatňovanie zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov v role chodca, spolujazdca, cyklistu, či korčuliara a tak pripraviť deti na budúci samostatný a zodpovedný pohyb v cestnej premávke.

Environmentálna výchova

Cieľom EV je rozvíjať osobnosť dieťaťa tak, že na elementárnej úrovni bude:

- chápať a hodnotiť vzťahy medzi ním a životným prostredím v jeho okolí,
- chápať potrebu ochrany životného prostredia vôbec,
- získavať pozitívne postoje k ochrane a tvorbe životného prostredia.

V rámci tejto prierezovej témy budeme utvárať a rozvíjať environmentálne cítenie a správanie v súčinnosti s kultúrnym a etickým správaním, ktoré smeruje k trvalo udržateľnému rozvoju a k zachovaniu života na Zemi a prostredníctvom jednoduchých a dieťaťu blízkych činností prispievať k ochrane rastlinnej a živočíšnej ríše, k starostlivosti o svoje okolie atď.

Mediálna výchova

Médiá v súčasnej dobe ovplyvňujú už deti predškolského veku, a to pozitívnym (napr. detské časopisy celostne rozvíjajúce osobnosť, rozprávky a príbehy s pozitívnym etickým záberom, dokumentárne filmy primerané veku detí atď.) i negatívnym spôsobom (napr. filmy a videá šíriace agresivitu). Deti ešte nevedia rozlišovať fikciu od reality a nedokážu sa brániť agresivite, ktorej ich vystavujú niektoré filmy. Médiá sú jedným z významných socializačných faktorov ovplyvňujúcich správanie, postoje a hodnoty dieťaťa.

Mediálna výchova smeruje ku kompetentnému zaobchádzaniu s médiami.

Cieľ mediálnej výchovy bude zameraný na to, aby sa deti:

- primerane veku orientovali v mediálnom svete,
- dokázali chápať mediálne šírené posolstvá, objavovali v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný rast,
- na druhej strane, aby si deti uvedomili a odmietali negatívne vplyvy, ktoré určité mediálne posolstvá prinášajú.

Multikultúrna výchova

Prierezová téma multikultúrna výchova je integrovanou súčasťou obsahu výchovy a vzdelávania. Žiadať je už od predprimárneho vzdelávania utvárať povedomie o tradičnom slovenskom kultúrnom prostredí. V súčasnej dobe, keď dochádza ku globalizácii sveta, sa multikultúrnosť prehlbuje.

Slovensko rovnako ako iné krajiny Európskej únie zasahuje migrácia príslušníkov vzdialenejších a doposiaľ nepoznaných kultúr a subkultúr.

Multikultúrna výchova smeruje k tolerancii a k poznaniu a rešpektovaniu rozličných kultúr a k utváraniu prosociálneho správania bez predsudkov a bariér k ľuďom rôznych kultúr a k akceptovaniu odlišnosti v najširšom slova zmysle.

Napomáha eliminovať negatívne správanie s prvkami neznášanlivosti, rasizmu a xenofóbie.

Výchova k tvorivosti

Dieťa predškolského veku sa vyznačuje obrovskou dávkou fantázie, obrazotvornosti a tvorivosti (rôznymi druhmi tvorivosti). Výchova k tvorivosti je zakomponovaná do všetkých tematických okruhov a všetkých vzdelávacích oblastí. V materskej škole ide o to, aby sa položili najmä základy používania divergentného (rozbiehavého) myslenia prostredníctvom kladenia otvorených otázok a úloh divergentného charakteru umožňujúceho produkovať rozmanité riešenia.

Pri rozvíjaní tvorivosti sa budeme sústreďovať na rozvíjanie niekoľkých oblastí

psychiky, konkrétne:

- na rozvoj fluencie (plynulosti), t. j. aby dieťa malo čo najviac nápadov na riešenie určitého problému, napríklad: čo najviac návrhov, ako mať čisté prostredie, ako vyzdobiť triedu atď.,
- na rozvoj flexibility (pružnosti), t. j. aby nápady a návrhy detí boli čo najrozmanitejšie, aby neboli stereotypné, také ktoré sa opakujú alebo nenapodobňujú iných,
- na rozvoj originality (jedinečnosti), t. j. aby návrhy a nápady boli zriedkavé, jedinečné,
- na rozvoj fantázie, t. j. aby si dieťa vedelo predstavovať veci a udalosti v nových súvislostiach, aby dokázalo utvárať neobvyklé asociácie, aby nemalo strach z imaginácie, či už slovnej, obrázkovej, pohybovej, alebo symbolickej

Informačno-komunikačné technológie

Aj túto prierezovú tému budeme naplno využívať vo výchovno – vzdelávacom procese, nakoľko máme vytvorené primerané personálne a technické podmienky.

Informačné kompetencie sú z obsahového hľadiska prepojené s obsahom mediálnej výchovy. Budeme pracovať, s detskými edukačnými softvérmi, kde budú cieľavedome a zmysluplne obsahovo zamerané edukačné a interaktívne hry a programy (v žiadnom prípade nie hry, ktoré šíria agresivitu).

Cieľom týchto edukačných hier je podnecovať nielen rozvoj elementárnych počítačových zručností, ale aj rozvoj tvorivého myslenia.

Každodennou súčasťou výchovno-vzdelávacej činnosti bude plnenie uvedených špecifických cieľov/výkonových štandardov:

- kontrolovať pri pohybe svalové napätie a dýchanie
- prejavovať v rôznych pohybových činnostiach vlastnú lateralitu
- zvládnuť sebaobslužné činnosti (obliekať sa, obúvať sa, umývať sa, čistiť si zuby atď.) a návyky správneho stolovania (jesť s príborom, udržiavať čistotu pri jedle atď.)
- zachovať v pracovných a technických činnostiach návyky poriadku a čistoty
- využívať koordináciu zraku a ruky
- predstaviť sa menom a priezviskom
- rozlíšiť a jednoduchým spôsobom intuitívne opísať stav zdravia a stav choroby
- prechádzať bezpečne cez cestu pod vedením starších osôb
- uplatňovať a rešpektovať návyky kultúrneho správania a spoločenských pravidiel
- pozdraviť, poďakovať a požiadať o pomoc
- rozhodovať sa pre určitú činnosť
- nadviazať neverbálny a verbálny kontakt s inými deťmi a dospelými
- predstaviť seba a svojho kamaráta
- otužovať sa prostredníctvom vody, snehu, vetra, slnka
- citlivo vnímať krásu prírody, jej čaro a jedinečnosť
- prakticky uplatniť návyky starostlivosti o prírodu (nezahadzovať odpadky, hrabať lístie, atď.)
- rozdeliť sa, obdarovať niekoho a pomôcť inému
- vnímať rôznorodosť hračiek a predmetov v svojom okolí
- prejavovať radosť z hry
- zapojiť sa do skupinovej hry a vedieť spolupracovať v nej
- chápať rôznorodosť hier
- začať, rozvíjať a dokončiť hru
- uplatňovať tvorivosť v hre
- plánovať, realizovať a hodnotiť hru
- kresliť, maľovať, modelovať v rôznych polohách

Obsah učebných osnov ŠKVP „Poznávajme spolu svet“ tvorí 10 obsahových celkov. Každý obsahový celok sa skladá z 3 – 4 tém. Obsahové celky a ich podtémy pojmovo a vzťahovo na seba nadväzujú.

Podrobnejšie rozpracovanie obsahových celkov sa realizuje v plánoch výchovno-vzdelávacej činnosti, v ktorých učiteľky budú konkretizovať výchovno-vzdelávacie ciele zohľadňujúc aktuálne rozvojové možnosti a schopnosti detí.

Obsahové celky :

IX. Doma a v materskej škole

X. Jeseň pani bohatá

XI. Svet okolo nás

XII. Vianoce prichádzajú

I. Prišla zima, mráz a chlad

II. Už sa fašiang kráti

III. Vítame jar

IV. Chránime prírodu

V. Môj domov, moja vlasť

VI. Prázdniny sú predo dvermi

8. Vyučovací jazyk

Vyučovacím jazykom v našej materskej škole je štátny jazyk Slovenskej republiky – jazyk slovenský.

9. Spôsob, podmienky ukončenia výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Predprimárne vzdelávanie ukončuje dieťa spravidla v roku v ktorom do 31. augusta dosiahne šiesty rok veku a dosiahne školskú pripravenosť.

Predprimárne vzdelávanie môže dieťa ukončiť aj vtedy, ak nedovŕšilo šiesty rok veku, ale podľa vyjadrenia príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie a všeobecného lekára pre deti a dorast môže plniť povinnú školskú dochádzku (predčasné zaškolenie dieťaťa na žiadosť rodičov)

Dokladom o získanom stupni vzdelania je **osvedčenie o absolvovaní predprimárneho vzdelávania**, ktoré vydáva naša materská škola v súlade s platnou legislatívou.

Tradičiou v našej materskej škole je „ slávnostná rozlúčka s predškolákmi.

10. Personálne zabezpečenie materskej školy

Výchovno-vzdelávaciu činnosť vykonávajú štyri učiteľky predprimárneho vzdelávania, ktoré spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti v súlade s platnou legislatívou. Všetky pedagogické zamestnankyne získali kvalifikáciu na strednej pedagogickej škole. Aktuálne zloženie

pedagogického zboru je rozpracované v Pláne práce školy na príslušný školský rok.

Manažment materskej školy tvorí : riaditeľ ZŠ s MŠ – Mgr. Milan Medveď
zást.riad. pre MŠ – Lenka Bobeková

Učiteľky sa priebežne zúčastňujú vzdelávacích aktivít, ktoré ponúkajú MPC.

11. Materiálno technické a priestorové podmienky materskej školy

Materská škola je od 1.7.2006 zlúčená so základnou školou do právneho subjektu. Od 1.9.2009 sa otvorili nové priestory materskej školy v spoločnej budove so základnou školou, kde sú vytvorené dve triedy s príslušnými priestormi. Jedna trieda súčasťou ktorej je herňa, spálňa, šatňa, umyváreň je vybavená novým interiérovým zariadeným, ktorý je vyrobený hlavne z prírodného materiálu. Nábytok triedy rešpektuje antropometrické požiadavky(výška, veľkosť...). Rozmiestnenie nábytku rešpektuje potrebu detí mať dostatok priestoru na hry, pohybové a relaxačné cvičenia. Na odpočinok sa využíva stavebne oddelená miestnosť – spálňa. Do budúcnosti by bolo vhodné zabezpečiť výmenu ležadíel.

Stravovanie detí je zabezpečené v spoločnej jedálni.

K štandardnému vybaveniu školy patria hračky, ktoré by sme chceli v budúcnosti doplniť a vymeniť za nové, modernejšie.

Súčasťou materialno-technického vybavenia našej materskej školy je detská a odborná literatúra, učebné pomôcky, telovýchovné náradie a náčinie, detské hudobné nástroje, výpočtová technika. Našou snahou je obohatiť inventár o nové edukačné pomôcky, digitálne hračky a moderné relaxačné náradie a náčinie, ktoré poslúži na rozvoj psychomotorických kompetencií detí .

Sme dostatočne vybavený spotrebným materiálom na výtvarné, grafomotorické a pracovné činnosti.

Vďaka projektu „Elektronizácia a revitalizácia materských škôl“ sme získali 6 notebookov s výukovými edukačnými programami, ktoré budú priamo využívané v edukačnom procese na rozvoj informačných zručností detí.

Vnútorne prostredie našej materskej školy ponúka a umožňuje :

- komunikáciu pri spoločných činnostiach v hrových skupinách,
- voľný styk s najbližším okolím,
- prístup k hračkám a pomôckam,

- plánovať a vytvárať hrové prostredie podľa vlastného zámeru,
- poznať vlastné pracovné tempo a umožniť mu uvedomiť si vlastné možnosti,
- ponechať vlastný výtvar v prostredí,
- tvoriť podľa vlastných predstáv na základe samostatného rozhodovania sa pri výbere činností,
- byť bezpečné, hygienické, estetické a funkčné,
- dodržiavanie vopred stanovených pravidiel deťmi a učiteľmi pri ukladaní hračiek a pri manipulácií s predmetmi, učebnými pomôckami

Vonkajší areál materskej školy tvorí záhrada s detským ihriskom súčasťou ktorej sú – preliezačky, hojdačky, pieskoviská.

Prostredie materskej školy vytvára podmienky pre celkovú pohodu dieťaťa a dokáže v plnej miere uspokojovať psychické, citové a telesné potreby detí.

12. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Materská škola sa podľa zákona č. 124/2006 Z.z. bude starať o bezpečnosť a ochranu zdravia detí a ostatných zamestnancov.

V škole sa v pravidelných intervaloch vykonávajú požadované kontroly a revízie vyhradených technických zariadení, údržba a opravy zistených závad, ktoré tiež prispievajú k bezproblémovému chodu školy a k vytvoreniu podmienok na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a zamestnancov školy.

Zamestnanci sa v predpísaných intervaloch zúčastňujú školení o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o požiarnej ochrane, ktoré vykonáva zazmluvnený bezpečnostný a požiarly technik ako aj preventívnych lekárskech prehliadok.

Pri výchove a vzdelávaní, pri činnostiach priamo súvisiacich s výchovou a vzdelávaním a pri poskytovaní služieb budeme:

- prihliadať na základné fyziologické potreby detí
- vytvárať podmienky na zdravý vývin detí a na predchádzanie sociálno-patologických javov,
- poskytovať nevyhnutné informácie na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí,
- viesť evidenciu registrovaných školských úrazov detí.

Problematika zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia je aj integrálnou súčasťou obsahu výchovy a vzdelávania. Deti sa prostredníctvom obsahu učia chrániť si

svoje zdravie aj zdravie iných a riešiť na elementárnej úrovni situácie ohrozujúce zdravie.

V záujme ochrany zdravia detí a zamestnancov budeme naďalej vytvárať podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní s dôrazom na dodržiavanie „Práv dieťaťa“.

Podmienky na zaistenie BOZP sú podrobnejšie rozpracované v školskom poriadku materskej školy.

13. Vnútorý systém kontroly a hodnotenia detí

Vymedzuje cesty a spôsoby overovania dosahovania kompetencií a špecifických cieľov. Hodnotí sa, ktoré ciele sa dosiahli a prostredníctvom nich, ktoré kľúčové kompetencie sa rozvíjali.

Cieľom a základom každého hodnotenia je poskytnúť deťom spätnú väzbu a ukázať mu ďalšie cesty. Hodnotenie musí byť pre dieťa motivujúce a stimulujúce.

Využívame nasledovné formy hodnotenia :

- pedagogickú diagnostiku
- pracovné listy
- portfólio (súbor rôznych produktov dieťaťa za určité obdobie)
- výstavy prác – produkty výtvarných činností
- slovné hodnotenie

14. Vnútorý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

Vnútorá školská kontrola je vo všeobecnosti zameraná na všetkých zamestnancov a špecificky formou hospitačnej činnosti na samotnú výchovno-vzdelávaciu činnosť, ktorá zahŕňa učenie učiteliek aj učenie sa detí. Tieto dve zložky je potrebné pozorovať a hodnotiť v ich vzájomnom pôsobení. Výsledky pedagogickej práce učiteliek sa odrážajú v správaní, konaní a úrovni vedomostí, zručností a návykov detí a naopak. Vnútorý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy je podrobne spracovaný v ročnom pláne vnútornej kontroly, ktorý je súčasťou plánu práce materskej školy.

Využívame nasledovné formy hodnotenia :

- vnútroškolská kontrola zameraná na pedagogických zamestnancov
- vnútroškolská kontrola zameraná na nepedagogických zamestnancov
- hospitačná činnosť

- inšpekčné záznamy a správy kontrolných orgánov
- verbálne hodnotenie

Cieľom hodnotenia školy je, aby rodičia, pedagogická aj laická verejnosť získali informácie o tom, ako škola dosahuje ciele, ktoré si stanovila v školskom vzdelávacom programe, aká je úroveň vedomostí a spôsobilostí, ktoré deti získali a aká je úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu v škole. Hodnotenie školy zverejňujeme každoročne v „Správe o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach“.

15. Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov

Cieľom kontinuálneho vzdelávania je sústavné nadobúdanie vedomostí, zručností a spôsobilostí s cieľom udržania, zvyšovania a zdokonaľovania profesijných kompetencií pedagogických zamestnancov potrebných na výkon pedagogickej činnosti. Každá učiteľka má právo vzdelávať sa a zároveň svojimi novými poznatkami prispievať k zvyšovaniu kvality výchovno-vzdelávacej činnosti materskej školy. V súlade s platnou legislatívou budeme využívať nasledovné formy kontinuálneho vzdelávania:

- adaptačné vzdelávanie
- aktualizčné vzdelávanie
- inovačné vzdelávanie
- špecializačné vzdelávanie
- funkčné vzdelávanie
- kvalifikačné vzdelávanie

Vzhľadom na profiláciu materskej školy je vzdelávanie pedagogických zamestnancov orientované hlavne na zvyšovanie počítačovej gramotnosti učiteľov – príprava pedagogických zamestnancov na prácu s videotechnikou, výpočtovou technikou, novými didaktickými pomôckami, využitie inovácií, podnecovanie a rozvíjanie tvorivosti pedagogických zamestnancov.

Materská škola vytvorí podmienky pre neustále vzdelávanie sa pedagogických zamestnancov. Bude spolupracovať s inštitúciami ďalšieho vzdelávania najmä s MPC. Naším cieľom je:

- udržiavanie a zvyšovanie odborných kompetencií učiteľov,
- motivovanie pedagogických zamestnancov pre neustále sebavzdelávanie, vzdelávanie, zdokonaľovanie profesijných spôsobilostí,
- podporovať učiteľov v kontinuálnom vzdelávaní v rámci národného projektu Vzdelávanie pedagogických zamestnancov materských škôl ako súčasť reformy – Digitálne kompetencie, Obsahová reforma v školstve, Inovácie v didaktike,

- zúčastňovať sa špecializovaných školení so zameraním na odbornosť pre MŠ napr. pedagogická diagnostika, logopedická starostlivosť , prosociálne poradenstvo, inovácie v didaktike .....

Vzdelávanie pedagogických zamestnancov budeme plánovať na jeden školský rok – vid' plán kontinuálneho vzdelávania na príslušný školský rok.

Školský vzdelávací program bol prerokovaný:

na zasadnutí pedagogickej rady dňa:

schválený radou školy dňa:

schválený zriaďovateľom školy:

vydaný riaditeľom školy dňa:

Je záväzný pre všetkých pracovníkov ZŠ s MŠ Krajné v školskom roku 2009/2010.

V Krajnom dňa:

.....
riaditeľ školy

.....
zást. riad. pre MŠ

.....
predseda rady školy

.....
zriaďovateľ školy